

**UCHWAŁA NR XXV/.../21
RADY GMINY GRÓDEK**

z dnia 30 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2019 -
2022” za okres 2019-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, 1378, 1565, 1815, 2127 i 2338) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2019 -2020” za okres 2019-2020, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gródek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XXV/.../21
Rady Gminy Gródek
z dnia 30 marca 2021 r.

Raport z realizacji

„Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2019-2022”

za okres 2019-2020

Sporządziła:

Inspektor Agnieszka Klebus

Gródek, marzec 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2019-2022”	3
1.2. Cel sporządzenia Raportu.....	3
1.3. Zakres Raportu	4
1.4. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła	8
2. Ustalenia Programu	8
2.1. Priorytety i działania ekologiczne	8
2.2. Ustalenia i realizacja poszczególnych celów i zadań Programu w latach 2019-2020	8
3. Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu...	32
4. Analiza wskaźników monitorowania Programu	37
5. Podsumowanie efektów ekologicznych, ekonomicznych i społecznych uzyskanych w gminie w zakresie ochrony środowiska w latach 2019-2020.....	41
6. Wydatki i źródła finansowania zaplanowanych przedsięwzięć w okresie 2019-2020 ..	48
7. Podsumowanie	54

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2019-2022”

Program Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2019-2022 (zwany dalej Programem) został uchwalony przez Radę Gminy Gródek w dniu 28 września 2018 r. uchwałą Nr XLIV/346/18. Obowiązek wykonania Programu wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Celem opracowania Programu jest stworzenie narzędzia do realizacji polityki ochrony środowiska na terenie gminy Gródek. Struktura i zawartość dokumentu wynika z *Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z 2015 r.*, opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska. Podstawę oceny efektywności wdrażania Programu stanowi wynik prowadzonego monitoringu. Wzorcem monitoringu przedmiotowego Programu są wskaźniki oceny realizacji planowanych zadań. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raport z wykonania założeń zawartych w przedmiotowym dokumencie, który następnie przedstawia radzie gminy. Po przedstawieniu radzie gminy raport jest przekazywany przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

1.2. Cel sporządzenia Raportu

Ochrona środowiska naturalnego jest obowiązkiem władz publicznych i obywateli. Władze administracyjne powinny zapewnić poprzez politykę zrównoważonego rozwoju dostęp do nieuszczerplonych zasobów współczesnemu i przyszłemu pokoleniu. Ustawa stanowi, że działania z zakresu ochrony środowiska w regionie muszą być podejmowane, między innymi na podstawie aktualnego programu ochrony środowiska. Program jest podstawą działań Gminy Gródek w zakresie polityki ekologicznej.

Raport z realizacji Programu został sporządzony w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie ochrony środowiska. Raport określa stopień realizacji obowiązującego Programu oraz osiągnięcia celów ustalonych w ramach wyznaczonych obszarów interwencji.

Jednocześnie raport jest narzędziem monitoringu umożliwiającym ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji zadań i uzyskanych efektów ekologicznych.

1.3. Zakres Raportu

Raport z realizacji Programu obejmuje okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r.

W opracowaniu ujęto stan realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska, przewidzianych w Programie na lata 2019-2022.

Zgodnie z *Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska*, opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska oraz programami ochrony środowiska dla województwa podlaskiego i powiatu białostockiego, w Programie wyznaczono 10 obszarów interwencji, w ramach, których wyznaczono 18 celów. Realizacji tych założeń posłużyć mają działania podejmowane w 59 kierunkach interwencji. Łącznie wyznaczono 142 zadania. Zadania monitorowane realizowane są przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, organy administracji państwowej, służby i inspekcje.

Oceny stanu środowiska dokonano z uwzględnieniem wyznaczonych dziesięciu obszarów interwencji, takich jak:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza,
2. Zagrożenia hałasem,
3. Pola elektromagnetyczne,
4. Gospodarowanie wodami,
5. Gospodarka wodno-ściekowa,
6. Zasoby geologiczne,
7. Gleby,
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
9. Zasoby przyrodnicze,
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Obszary interwencji, cele i kierunki interwencji szczegółowo przedstawia poniższa tabela (Tabela 1.).

Tabela 1. Cele, kierunki interwencji i zadania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
1.	Ochrona klimatu i jakość powietrza	1. Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza	1. Modernizacja transportu w kierunku transportu niskoemisyjnego 2. Opracowanie i aktualizacja programów w zakresie ochrony powietrza 3. Monitoring powietrza 4. Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
		2. Poprawa efektywności energetycznej	5. Rozbudowa przesyłowej i dystrybucyjnej sieci ciepłowniczej i gazowej 6. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i prywatnym, w tym termomodernizacja i wymiana oświetlenia
		3. Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych jako działania adaptacyjne do zmian klimatu	7. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych (słońca, wiatru, wody, biomasy i biogazu) do produkcji energii elektrycznej i ciepłej
2.	Zagrożenia hałasem	4. Ograniczenie emisji hałasu	8. Uwzględnienie aspektów związanych z ponadnormatywnym hałasem w zagospodarowaniu przestrzennym
			9. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, realizowana z uwzględnieniem konieczności ograniczenia presji na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi (w tym usprawnienie organizacji ruchu)
			10. Eliminacja zagrożenia mieszkańców województwa nadmiernym hałasem
			11. Monitoring hałasu komunikacyjnego i kontynuacja kontroli jednostek gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu
3.	Pola elektromagnetyczne	5. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	12. Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi
			13. Monitoring natężeń pól elektromagnetycznych
4.	Gospodarowanie wodami	6. Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych	14. Ochrona zasobów wodnych (w tym ochrona naturalnej hydromorfologii cieków)
			15. Budowa i odtwarzanie systemów i urządzeń melioracji wodnych (w tym niezbędnych do realizacji zrównoważonego rolnictwa) oraz pozostałej infrastruktury służącej do retencjonowania, regulacji i ochrony zasobów wód
			16. Odtwarzanie ciągłości ekologicznej i renaturalizacja rzek
			17. Ograniczenie presji rolnictwa na wody
			18. Planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania wodami
			19. Monitoring wód
			20. Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarowania wodami
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	7. Racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej	21. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania
			22. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej z uwzględnieniem konieczności ograniczenia strat wody
			23. Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę
		8. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	24. Realizacja projektów sanitacji w zabudowie rozproszonej
			25. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej)

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
			26. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja działań w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
			27. Monitoring wód oraz kontrola jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia
			28. Edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
6.	Zasoby geologiczne	9. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin	29. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji i magazynowania kopalin, w tym monitorowanie wydobycia
			30. Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem zrównoważonego gospodarowania kopalinami
			31. Edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi
7.	Gleby	10. Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	32. Rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych w celu przywrócenia im wartości użytkowych lub przyrodniczych
			33. Przeciwdziałanie degradacji gleb i powierzchni ziemi
			34. Monitoring gleb i powierzchni ziemi
			35. Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	11. Racjonalne gospodarowanie odpadami	36. Zapewnienie funkcjonowania systemu selektywnego zbierania/odbioru odpadów komunalnych
			37. Zapewnienie sprawnego funkcjonowania procesów przygotowania do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku (w tym ograniczenie masy odpadów składowanych)
			38. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury służącej składowaniu odpadów
			39. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest
			40. Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarki odpadami
9.	Zasoby przyrodnicze	12. Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków	41. Aktualizacja inwentaryzacji oraz stworzenie spójnego systemu informacji, opartego o technologie informatyczne, o zasobach gatunków i siedlisk przyrodniczych województwa wraz z wyceną wartości środowiska przyrodniczego
			42. Planowanie działań ochronnych na terenach przyrodniczo cennych
			43. Zwiększanie powierzchni obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu
			44. Ochrona siedlisk i gatunków
			45. Wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna
			46. Racjonalna gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
			47. Minimalizacja ryzyka wprowadzenia do środowiska gatunków obcych oraz usuwanie, kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych
			48. Powiązanie systemów dolin rzecznych (jako naturalnych korytarzy ekologicznych) z zarządzaniem ryzykiem powodziowym, systemem obszarów chronionych i programem zwiększania możliwości retencyjnych, poprzez wykorzystanie naturalnych uwarunkowań terenu
			49. Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej
			50. Zarządzanie środowiskiem
		13. Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych	51. Racjonalne powiększanie zasobów leśnych i dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do siedliska oraz zwiększanie różnorodności biocenoz leśnych, z uwzględnieniem gatunków odpornych na susze i podtopienia
		52. Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	
		53. Planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania środowiskiem	
		14. Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego	54. Wykonanie audytu krajobrazowego – identyfikacja krajobrazów występujących na terenie województwa, określenie ich cech charakterystycznych oraz ocena ich wartości
		55. Ochrona krajobrazu	
		15. Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym	56. Podejmowanie działań edukacyjnych służących ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej i dziedzictwa kulturowego oraz zagwarantowanie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i dostępu do informacji o środowisku
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	16. Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym	57. Wspieranie działania jednostek reagowania kryzysowego
		17. Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego	58. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez kompleksowe działania prewencyjne
		18. Monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii	59. Ograniczenie występowania poważnych awarii

W Raporcie dokonano oceny stanu realizacji zadań Gminy, służących ochronie środowiska, ujętych w Programie. W ramach zadań własnych Gminy określono 44 zadania, w tym 30 zadań o charakterze inwestycyjnym (14 z nich dotyczy kwestii formalno-prawnych). Analizie poddano również sposób finansowania zrealizowanych zadań. Przy ocenie realizacji zadań uwzględnione zostały wytyczne dotyczące procesu

monitorowania projektowanych przedsięwzięć, a szczególnie wskaźniki monitoringu ujęte w Programie.

1.4. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła

Na potrzeby opracowania Raportu wykorzystano informacje będące w posiadaniu Urzędu Gminy Gródek i Komunalnego Zakładu Budżetowego w Gródku oraz dane z Głównego Urzędu Statystycznego, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku.

2. Ustalenia Programu

2.1. Priorytety i działania ekologiczne

Na podstawie opracowanej diagnozy i analizy dokumentów wyższego rzędu zarówno na szczeblu europejskim i krajowym, a szczególnie priorytetów zawartych w powiatowym i wojewódzkim programie ochrony środowiska zaproponowano dziesięć kierunków interwencji przywołanych w rozdziale 1.3. Obejmują one najważniejsze obszary problemowe (społeczeństwo, gospodarka i ochrona środowiska), które mają wpływ na rozwój i przyszły kształt Gminy.

2.2. Ustalenia i realizacja poszczególnych celów i zadań Programu w latach 2019-2020

W poniższych tabelach ocenie poddano stopień lub sposób realizacji 142 zadań monitorowanych w poszczególnych obszarach interwencji.

Tabela 2. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza	Modernizacja transportu w kierunku transportu niskoemisyjnego	1. Zakup niskoemisyjnego taboru na potrzeby transportu publicznego	Zadanie realizowane na bieżąco przez spółki transportowe
			2. Zakup pojazdów spełniających najnowsze normy emisji spalin w celu zastąpienia starszych wysłużonych pojazdów	Zadanie realizowane na bieżąco przez przedsiębiorców, mieszkańców
		Opracowanie i aktualizacja programów w zakresie ochrony powietrza	3. Aktualizacja planów gospodarki niskoemisyjnej oraz planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz ich realizacja (w tym inwentaryzacje emisji gazów cieplarnianych)	Program gospodarki niskoemisyjnej obowiązywał w latach 2017-2020. Decyzja o aktualizacji zostanie podjęta po opracowaniu raportu z realizacji. Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe planowany jest do opracowania w 2022 r.
		Monitoring powietrza	4. Realizacja Państwowego Monitoringu w zakresie jakości powietrza atmosferycznego (w tym obserwacja poziomu ozonu w środowisku i prowadzenie działań zmierzających do jego redukcji)	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ
			5. Modernizacja infrastruktury i urządzeń do monitorowania powietrza	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ
			6. Uruchomienie linii alarmowych w ramach kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w instalacjach indywidualnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, Policję - w przypadku stwierdzenia złamania zakazu
			7. Nakładanie obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego.	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę - w przypadku stwierdzenia

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
				nieprawidłowości
		Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu	8. Akcje informacyjne, wydanie broszur i ulotek, organizacja spotkań oraz imprez upowszechniających wykorzystanie OZE, konieczność ograniczenia „niskiej emisji” i adaptacji do zmian klimatu	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, ODR
	Poprawa efektywności energetycznej	Rozbudowa przesyłowej i dystrybucyjnej sieci ciepłowniczej i gazowej	9. Budowa/ rozbudowa/ modernizacja sieci gazowej i infrastruktury towarzyszącej	Zadanie realizowane na bieżąco przez PGNiG
		Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i prywatnym, w tym termomodernizacja i wymiana oświetlenia	10. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych (w tym wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynkach użyteczności publicznej i budynkach prywatnych)	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę (termomodernizacja 2 budynków użyteczności publicznej), przez mieszkańców
			11. Budowa energooszczędnych budynków	Zadanie realizowane przez mieszkańców
			12. Wymiana nieefektywnych kotłów na nowe o wyższej sprawności	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę (zastąpienie nieefektywnego kotła w Kotłowni Gminnej 5 nowymi wykorzystującymi odnawialne źródła energii), przez mieszkańców
			13. Modernizacja istniejących kotłowni w kierunku wykorzystania odnawialnych źródeł energii i odzysku energii	Zadanie realizowane na bieżąco przez mieszkańców
			14. Modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne	Zadanie do realizacji w latach 2021-2022
			15. Modernizacja oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, jednostki podległe, mieszkańców

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
	Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych jako działania adaptacyjne do zmian klimatu	Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych (słońca, wiatru, wody, biomasy i biogazu) do produkcji energii elektrycznej i ciepłej	16. Instalacja kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych, pomp ciepła, mikroinstalacji wiatrowych w budynkach użyteczności publicznej i gospodarstwach domowych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, mieszkańców
			17. Budowa biogazowni oraz wysokosprawne wytwarzanie energii ciepłej i elektrycznej w kogeneracji	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzorowane na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o warunkach zabudowy.

Objaśnienia:

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku;

ODR – Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie;

PGNiG – Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Oddz. Białystok

Tabela 3. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zagrożenia hałasem

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Zagrożenie hałasem	Ograniczenie emisji hałasu	Uwzględnienie aspektów związanych z ponadnormatywnym hałasem w zagospodarowaniu przestrzennym	1. Sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem źródeł hałasu oraz wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, realizowana z uwzględnieniem konieczności ograniczenia presji na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi (w tym usprawnienie organizacji ruchu)	2. Budowa/ przebudowa/ modernizacja dróg gminnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
			3. Przebudowa ładu komunikacyjnego w miejscach o dużym natężeniu ruchu	Zadanie realizowane na bieżąco przez zarządców dróg
		Eliminacja zagrożenia mieszkańców województwa nadmiernym hałasem	4. Budowa/ rozbudowa sieci ścieżek rowerowych	Zadanie realizowane na bieżąco przez zarządców dróg
			5. Zastosowanie środków ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu (w tym	Zadanie realizowane na bieżąco przez zarządców

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
			budowa ekranów akustycznych, stosowanie mat antywibracyjnych, tworzenie pasów zieleni)	dróg
		Monitoring hałasu komunikacyjnego i kontynuacja kontroli jednostek gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu	6. Zakup urządzeń do pomiaru hałasu	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ
			7. Realizacja Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie hałasu	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ

Objaśnienia:

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku

Tabela 4. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi	1. Opracowanie i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Monitoring natężeń pól elektromagnetycznych	2. Realizacja Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie pomiarów pola elektromagnetycznego	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ
			3. Zakup i wymiana urządzeń do pomiaru pól elektromagnetycznych	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ

Objaśnienia:

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku

Tabela 5. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Gospodarowanie wodami	Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych	Ochrona zasobów wodnych (w tym ochrona naturalnej hydromorfologii cieków)	1. Analiza możliwości zwiększenia retencji na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych, w tym w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) dla obszaru dorzecza Wisły (oraz PZRP dla regionu wodnego Środkowej Wisły)	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW
			2. Przeprowadzenie pogłębionej analizy	Zadanie realizowane na

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
			presji w celu ustalenia przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu wód	bieżąco przez RZGW
			3. Opracowanie i wdrażanie planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW
			4. Opracowanie warunków korzystania z wód regionów wodnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW
			5. Realizacja działań wynikających z Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW
			6. Ochrona wód w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Budowa i odtwarzanie systemów i urządzeń melioracji wodnych (w tym niezbędnych do realizacji zrównoważonego rolnictwa) oraz pozostałej infrastruktury służącej do retencjonowania, regulacji i ochrony zasobów wód	7. Budowa zbiorników retencyjnych (w ramach adaptacji do zmian klimatu)	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzorowane na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o warunkach zabudowy.
			8. Melioracje gruntów - budowa/ przebudowa/ modernizacja urządzeń melioracji wodnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, ZZ, właścicieli gruntów
			9. Zagospodarowanie brzegów rzek i jezior (w tym infrastruktura turystyczna i rekreacyjna)	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, ZZ, właścicieli gruntów
			10. Budowa/ remont budowli hydrotechnicznych	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW, ZZ
			11. Udroźnianie/ przebudowa/ odbudowa zabudowy regulacyjnej rzek i odtworzenie koryt kanałów	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW, ZZ
			12. Remont umocnień brzegowych i ubezpieczenie brzegów rzek (w tym zabudowa przeciwerozryjna)	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW, ZZ
		Odtwarzanie i utrzymanie ciągłości ekologicznej i renaturalizacja rzek	13. Zapewnienie ciągłości rzek i potoków poprzez udrażnianie obiektów	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW,

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
			stanowiących przeszkodę dla migracji ryb	ZZ
			14. Ochrona, zachowanie i przywracanie biotopów i naturalnych siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW, ZZ, RDOŚ, PK, PGL LP
			15. Wdrożenie małej retencji na obszarach Natura 2000 i innych cennych przyrodniczo (w tym na obszarach bagiennych i torfowiskowych)	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW, ZZ, RDOŚ, PK, PGL LP
		Ograniczenie presji rolnictwa na wody	16. Ograniczenie splotu zanieczyszczeń powierzchniowych z rolnictwa poprzez stosowanie kodeksu dobrej praktyki rolniczej oraz racjonalne dawkowanie i przestrzeganie terminów stosowania nawozów i środków ochrony roślin	Zadanie realizowane na bieżąco przez właścicieli gospodarstw rolnych, podmioty gospodarcze działające w rolnictwie – nadzór ODR, WIOŚ, ARiMR
			17. Realizacja działań wynikających z programów dotyczących zrównoważonego rolnictwa (w tym np. wspieranie rolnictwa zrównoważonego, ochrona gleb i wód, ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków, czy zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych w rolnictwie)	Zadanie realizowane na bieżąco przez właścicieli gospodarstw rolnych, podmioty gospodarcze działające w rolnictwie – nadzór ODR, WIOŚ, ARiMR
		Planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania wodami	18. Tworzenia i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zrównoważonego gospodarowania i ochrony wód	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Monitoring wód	19. Monitoring wód zanieczyszczonych azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych - OSN	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ
			20. Monitoring jakości wód w kąpieliskach i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę - nadzór PSSE
		Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarowania wodami	21. Szeroko zakrojone działania edukacyjne promujące potrzebę ochrony wód	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
			22. Promowanie wody do picia jako alternatywy dla konsumpcji wód stołowych i napojów sprzedawanych w opakowaniach	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę

Objaśnienia:

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku;

ZZ – Zarząd Zlewni w Białymstoku;

RDOŚ – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku;

PK – Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Witolda Sławińskiego;

PGL LP – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe w Białymstoku

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Białymstoku;

PSSE - Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Białymstoku;

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku;

ODR – Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie.

Tabela 6. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Gospodarka wodno-ściekowa	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej	Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania	1. Budowa/ przebudowa/ modernizacja ujęć wody	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
			2. Budowa/ rozbudowa/ przebudowa/ modernizacja stacji uzdatniania wody i infrastruktury towarzyszącej (w tym zbiorników wody uzdatnionej)	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
			3. Przebudowa hydroforni wraz z infrastrukturą (w tym zbiorniki wyrównawcze)	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
		Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej z uwzględnieniem konieczności ograniczania strat wody	4. Budowa/ rozbudowa/ modernizacja sieci wodociągowej	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
			5. Wymiana rur azbestowych na PCV	Nie zrealizowano
		Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę	6. Wystąpienie o ustalenie strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Realizacja projektów sanitacji w zabudowie rozproszonej	7. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
			Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej)	8. Budowa/ rozbudowa/ modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej (w tym usprawnienie systemu odprowadzania ścieków)
		9. Budowa/ rozbudowa/ modernizacja sieci kanalizacji deszczowej (w tym montaż		Nie zrealizowano

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
			separatorów)	
		Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja działań w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	10. Budowa/ rozbudowa/ przebudowa/ modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków (w tym wymiana/ remont przepompowni ścieków)	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
			11. Budowa/ modernizacja stacji zlewnych nieczystości ciekłych i usprawnienie systemu odbioru nieczystości płynnych	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
			12. Usprawnienie gospodarki osadowej	Nie zrealizowano
		Monitoring wód oraz kontrola jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia	13. Realizacja Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości wody	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ
			14. Dopuszczenie systemu monitoringu wód w sprzęt, urządzenia i oprogramowanie	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ
			15. Badanie wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia oraz informowanie społeczeństwa o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSSE, Gminę,
		Edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarki wodno-ściekowej	16. Organizacja imprez o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury, kampanie informacyjne, wycieczki	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę

Objaśnienia:

PSSE - Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Białymstoku;

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Tabela 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji i magazynowania kopalin, w tym monitorowanie wydobywania	1. Eliminacja nielegalnych eksploatacji kopalin	Zadanie realizowane na bieżąco przez Starostwo Powiatowe
			2. Aktualizacja bazy danych o surowcach na terenie województwo podlaskiego, ustalanie zasobów złóż kopalin, a także ich ochrona	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSG
			3. Prowadzenie centralnego archiwum geologicznego w tym także zasobów	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSG

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
			województwa podlaskiego	
			4. Gromadzenie, udostępnianie, przetwarzanie i archiwizacja informacji geologicznych, w tym także z terenów województwa podlaskiego	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSG
			5. Prowadzenie bazy danych geologicznych, w tym także dotyczących województwa podlaskiego	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSG
			6. Sporządzanie krajowego bilansu zasobów kopalin w tym także z terenu województwa podlaskiego	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSG
			7. Koordynacja i wykonywanie prac z zakresu kartografii geologicznej w tym także na terenie województwa podlaskiego	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSG
			8. Rozpoznanie i monitoring zagrożeń geologicznych w tym także na terenie województwa podlaskiego	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSG
		Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem zrównoważonego gospodarowania kopalinami	9. Ochrona zasobów geologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi	10. Działania edukacyjne promujące racjonalne wykorzystanie kopalin	Zadanie realizowane na bieżąco przez PSG, Gminę

Objaśnienia:

PSG – Państwowa Służba Geologiczna w Warszawie

Tabela 8. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gleby

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Gleby	Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	Rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdezastrowanych w celu przywrócenia im wartości użytkowych lub przyrodniczych	1. Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów (w tym rekultywacja wyrobisk po „dzikich wysypiskach”) 2. Rekultywacja terenu po wydobyciu kopalin	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę Zadanie realizowane na bieżąco przez właścicieli gruntów

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji	
		Przeciwdziałanie degradacji gleb i powierzchni ziemi	3. Realizacja działań zapobiegających erozji	Zadanie realizowane na bieżąco przez właścicieli gruntów	
			4. Prowadzenie właściwej gospodarki wodnej na terenach rolnych, łąkowych i wodno-błotnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez właścicieli gruntów	
			5. Zrównoważone stosowanie środków ochrony roślin, z uwzględnieniem zasady zintegrowanej ochrony roślin	Zadanie realizowane na bieżąco przez właścicieli gruntów – nadzór ARiMR, ODR	
			6. Przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu zaplanowania działań ukierunkowanych na redukcję fosforu	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW	
			7. Realizacja działań wynikających z wdrażaniem Dyrektywy Azotanowej	Zadanie realizowane na bieżąco przez RZGW	
			8. Wprowadzanie obowiązku umieszczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów, na których zostały przekroczone standardy jakości gleb	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę	
			9. Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia scalania, wymiany lub podziału gruntu	Zadanie realizowane na bieżąco przez Starostwo Powiatowe	
			Monitoring gleb i powierzchni ziemi	10. Rozpoznanie obszarów zanieczyszczonych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
				11. Monitoring gleb po rekultywacji składowisk odpadów	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi	12. Promowanie zachowań sprzyjających ochronie gleb i powierzchni ziemi	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, ODR	

Objaśnienia:

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku;

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Białymstoku;

ODR – Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie.

Tabela 9. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Zapewnienie funkcjonowania systemu selektywnego zbierania/odbioru odpadów komunalnych	1. Zakup pojemników do selektywnego zbierania odpadów i organizacja miejsc ich lokalizacji	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
			2. Realizacja zapisów ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Zapewnienie sprawnego funkcjonowania procesów przygotowania do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku (w tym ograniczenie masy odpadów składowanych)	3. Budowa instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzorowane na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o warunkach zabudowy
			4. Usprawnienie systemu recyklingu odpadów	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzór nad podmiotami odpowiedzialnymi za gospodarowanie odpadami
			5. Zapewnienie instalacji do odzysku i recyklingu odpadów remontowo – budowlanych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzorowane na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o warunkach zabudowy – nadzór nad podmiotami odpowiedzialnymi za gospodarowanie

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
			6. Budowa instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych	odpadami Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzorowane na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o warunkach zabudowy – nadzór nad podmiotami odpowiedzialnymi za gospodarowanie odpadami
			7. Organizacja stanowisk rozbiórki odpadów wielkogabarytowych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzorowane na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o warunkach zabudowy – nadzór nad podmiotami odpowiedzialnymi za gospodarowanie odpadami
		Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury służącej składowaniu odpadów	8. Budowa/ modernizacja kwatery na odpady resztkowe, których zagospodarowanie przez odzysk/ recykling jest niemożliwe	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzorowane na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o warunkach zabudowy – nadzór nad podmiotami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
				odpowiedzialnymi za gospodarowanie odpadami
			9. Instalacja wzbogacania i oczyszczania gazów składowiskowych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – monitoring zamkniętego składowiska odpadów w Gródku
			10. Rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów niespełniających wymagań prawnych i technicznych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – monitoring zamkniętego składowiska odpadów w Gródku
		Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest	11. Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz aktualizacja programów usuwania azbestu na terenach gmin	Zrealizowano w zamierzonym zakresie
			12. Usuwanie wyrobów zawierających azbest (w tym demontaż, transport i unieszkodliwianie)	Zadanie częściowo zrealizowano.
			13. Prowadzenie bazy azbestowej	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarki odpadami	14. Akcje związane z zapobieganiem powstawaniu odpadów i gospodarką odpadami, konkursy, ulotki, broszury, spotkania, szkolenia, budowa ścieżek edukacyjnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
			15. Edukacja ekologiczna – Centrum Badawczo Rozwojowe	Zadanie realizowane przez podmioty odpowiedzialne za gospodarowanie odpadami, uczelnie wyższe, parki naukowo-technologiczne

Tabela 10. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków	Aktualizacja inwentaryzacji oraz stworzenie spójnego systemu informacji, opartego o technologie informatyczne, o zasobach gatunków i siedlisk przyrodniczych województwa wraz z wyceną wartości środowiska przyrodniczego	1. Inwentaryzacja i waloryzacja zasobów przyrodniczych oraz stworzenie bazy danych o zasobach przyrodniczych	Zadanie realizowane na bieżąco przez: PK, GDOŚ, Gminę
		Planowanie działań ochronnych na terenach przyrodniczo cennych	2. Opracowanie/aktualizacja planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz planów ochrony parków narodowych, krajobrazowych i rezerwatów przyrody	Zadanie realizowane na bieżąco przez: RDOŚ, PK
		Zwiększanie powierzchni obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu	3. Powoływanie nowych form ochrony przyrody	Zadanie realizowane przez Gminę w razie zaistnienia potrzeby
		Ochrona siedlisk i gatunków	4. Ochrona czynna siedlisk i gatunków	Zadanie realizowane na bieżąco przez: PK, RDOŚ, organizacje pozarządowe
			5. Ochrona bierna procesów w ekosystemach	Zadanie realizowane na bieżąco przez: PK, RDOŚ, organizacje pozarządowe
			6. Wykup gruntów na terenach chronionych	Zadanie realizowane na bieżąco przez PGL LP
			7. Przywracanie walorów przyrodniczych zabytkowym parkom	Zadanie realizowane na bieżąco przez: PK, RDOŚ, organizacje pozarządowe
		Wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna	8. Prowadzenie gospodarki leśnej z zachowaniem wszystkich funkcji lasu	Zadanie realizowane na bieżąco przez: PGL LP, Starostwo Powiatowe
		Racjonalna gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska	9. Regulacja populacji zwierząt łownych	Zadanie realizowane na bieżąco przez: PGL LP, PZŁ, koła

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
				łowieckie, Starostwo Powiatowe, RDOŚ
		Minimalizacja ryzyka wprowadzenia do środowiska gatunków obcych oraz usuwanie, kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych	10. Eliminacja i ograniczenie populacji występowania inwazyjnych gatunków obcych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, właścicieli lub zarządców terenu
		Powiązanie systemów dolin rzecznych (jako naturalnych korytarzy ekologicznych) z zarządzaniem ryzykiem powodziowym, systemem obszarów chronionych i programem zwiększania możliwości retencyjnych, poprzez wykorzystanie naturalnych uwarunkowań terenu	11. Rewitalizacja zieleni	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę właścicieli lub zarządców terenu
			12. Zachowanie naturalnego charakteru rzek i dolin rzecznych oraz poprawa warunków wodnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez ZZ, RDOŚ
		Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej	13. Modernizacja i rozbudowa bazy monitoringu przyrodniczego	Zadanie realizowane na bieżąco przez RDOŚ, GIOŚ, RZGW
			14. Monitoring siedlisk i gatunków Natura 2000	Zadanie realizowane na bieżąco przez PK, RDOŚ, GDOŚ
		Zarządzanie środowiskiem	15. Aktualizacja programu ochrony środowiska	Zadanie zrealizowano w zamierzonym zakresie
			16. Opracowanie raportów z programu ochrony środowiska	Zadanie zrealizowano w zamierzonym zakresie
			17. Realizacja zapisów ustawy o ochronie przyrody w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
	Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych	Racjonalne powiększanie zasobów leśnych i dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do siedliska oraz zwiększanie	18. Aktualizacja i sporządzanie (w miarę potrzeb) planów urzędzenia lasu i uproszczonych planów urzędzenia lasu (zgodnie z przepisami ustawy o lasach)	Zadanie realizowane na bieżąco przez Starostwo Powiatowe

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
		różnorodności biocenoz leśnych, z uwzględnieniem gatunków odpornych na susze i podtopienia	19. Realizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości	Zadanie realizowane na bieżąco przez PGL LP, właścicieli lasów
			20. Ocena stanu lasów	Zadanie realizowane na bieżąco przez PGL LP, Starostwo Powiatowe, PK
		Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	21. Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	Zadanie realizowane na bieżąco przez PGL LP, Gminę, PSP
		Planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania środowiskiem	22. Tworzenie i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony zasobów przyrody i krajobrazu	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
			23. Utrzymywanie, ochrona i odtwarzanie korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzór na etapie przeprowadzenia procedury uzyskania pozwolenia na usuwanie drzew
			24. Utrzymanie stref zalewowych w dolinach wolnych od zabudowy	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę – nadzór na etapie przeprowadzenia procedury wydania decyzji o warunkach zabudowy
25. Uporządkowanie stanu prawnowłasnościowego nieruchomości w ewidencji gruntów	Zadanie realizowane na bieżąco przez Starostwo Powiatowe			

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
	Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego	Wykonanie audytu krajobrazowego - identyfikacja krajobrazów występujących na terenie województwa, określenie ich cech charakterystycznych oraz ocena ich wartości	26. Lokalizacja krajobrazów priorytetowych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
		Ochrona krajobrazu	27. Uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie uwzględnienia wyników audytu krajobrazowego	Zadanie realizowane na bieżąco przez PBPP
	Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym	Podejmowanie działań edukacyjnych służących ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej i dziedzictwa kulturowego oraz zagwarantowanie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i dostępu do informacji o środowisku	28. Organizacja konkursów i olimpiad, prowadzenie akcji, kampanii informacyjnych, konkursy, wystawy, warsztaty, publikacje o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
			29. Budowa ścieżek edukacyjnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez PK, PGL LP
			30. Budowa / modernizacja infrastruktury przy szlakach edukacyjnych	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę, PK, PGL LP
			31. Prowadzenie zakładki poświęconej edukacji ekologicznej na stronie internetowej	Zadanie realizowane na bieżąco przez Gminę
			32. Budowa nowych i doposażenie istniejących obiektów edukacyjnych i rozszerzanie oferty edukacyjnej	Zadanie realizowane na bieżąco przez PK, PGL LP

Objaśnienia:

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku;

ZZ – Zarząd Zlewni w Białymstoku;

RDOŚ – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku;

PK – Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Witolda Sławińskiego;

PGL LP – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe w Białymstoku

PZŁ – Polski Związek Łowiecki Oddz. Białystok;

GDOŚ – Główna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie;

PSP – Państwowa Straż Pożarna w Białymstoku;

PBPP – Podlaskie Biuro Planowania Przestrzennego w Białymstoku.

Tabela 11. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Stopień lub sposób realizacji
Zagrożenia poważnymi awariami	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym	Wspieranie działania jednostek reagowania kryzysowego	1. Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt	Zadanie zrealizowano w zamierzonym zakresie
			2. Usprawnienie systemu ratownictwa i zwiększanie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych	Zadanie realizowane na bieżąco przez KW PSP i jednostki podległe
			3. Ochrona przeciwpożarowa	Zadanie realizowane na bieżąco przez: KW PSP i jednostki podległe, OSP, PGL LP, PK, zarządcy budynków
	Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego	Zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez kompleksowe działania prewencyjne	4. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Zadanie realizowane na bieżąco przez: KWP, zarządców dróg
			5. Modernizacja i doposażenie ośrodków szkoleniowych	Zadanie realizowane na bieżąco przez: KWP, KW PSP
			6. Szkolenia i warsztaty w zakresie ratownictwa	Zadanie realizowane na bieżąco przez: Gminę, jednostki podległe OSP, KW PSP i jednostki podległe
	Monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii	Ograniczenie występowania poważnych awarii	7. Prowadzenie kontroli instalacji na terenach zakładów przemysłowych	Zadanie monitorowane: WIOŚ, KW PSP
			8. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku występowania poważnych awarii	Zadanie monitorowane: WIOŚ, KW PSP

Objaśnienia:

PGL LP – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe w Białymstoku;
 PK – Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Witolda Sławińskiego;
 KW PSP – Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku;
 WIOŚ - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku;
 KWP – Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku.

Obszar interwencji 1 : Ochrona klimatu i jakości powietrza

Podstawowym celem polityki ekologicznej w zakresie ochrony powietrza jest osiągnięcie takiego stanu jakości powietrza atmosferycznego, który nie będzie zagrażał zdrowiu ludzi i środowisku oraz będzie spełniał wymagania prawne w zakresie jakości powietrza i norm emisyjnych. Wiąże się to w szczególności z ograniczaniem niskiej emisji oraz ograniczaniem emisji ze źródeł komunikacyjnych.

Na terenie Gminy Gródek w latach 2019-2020 podjęto działania mające na celu ograniczanie emisji ze źródeł komunikacyjnych takie jak: przebudowa i modernizacja oraz poprawa stanu technicznego dróg oraz budowa ścieżki rowerowej (ul. Kolejowa w Walichach – Stacji) i utrzymanie istniejącego szlaku rowerowego Green Velo. W zakresie ograniczenia niskiej emisji: realizowano założenia podjętego w 2018 r. Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Gródek, zastąpiono nieefektywny kocioł zasilany węglem zlokalizowany w Kotłowni Gminnej pięcioma nowymi o wyższej sprawności kotłami na biomasę do ogrzewania budynków: Przedszkola Samorządowego, Szkoły Podstawowej, Ośrodka Zdrowia i Komunalnego Zakładu Budżetowego. Dokonano również termomodernizacji 2 budynków użyteczności publicznej w Wiejkach i Nowosiólkach. Na przełomie 2018 r. i 2019 r. zrealizowano zadanie polegające na budowie systemów solarnych oraz fotowoltaicznych w gospodarstwach domowych przy wykorzystaniu środków zewnętrznych. Ponadto, mieszkańcy gminy mogli skorzystać z uruchomionego od 19 września 2018 r. programu Czyste Powietrze koordynowanego przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz rządowego programu Mój Prąd.

Obszar interwencji 2: Zagrożenie hałasem

Strategiczny cel w zakresie ochrony przed hałasem, to zmniejszenie skali narażenia mieszkańców gminy na nadmierny poziom hałasu. W latach 2019-2020 realizacja przedmiotowego celu odbywała się na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko oraz wydania decyzji o warunkach zabudowy - jakiegokolwiek nowe inwestycje, wymagają przejścia przez proces weryfikacji związany z uzyskaniem szeregu niezbędnych pozwoleń, w związku z czym, przy obecnie obowiązujących przepisach, nie jest możliwe pojawienie się nowych uciążliwych źródeł hałasu przekraczających dopuszczalne normy. Jednocześnie kontynuowano prace związane z remontami nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg.

Obszar interwencji 3: Pola elektromagnetyczne

Strategiczny cel w zakresie ochrony przed polem elektromagnetycznym, to monitoring pól elektromagnetycznych. W latach 2019-2020 realizacja przedmiotowego celu odbywała się na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko oraz wydania decyzji o warunkach zabudowy - jakiegokolwiek nowe inwestycje, wymagają przejścia przez proces weryfikacji związany z uzyskaniem szeregu niezbędnych pozwoleń, w związku z czym, przy obecnie obowiązujących przepisach, nie jest możliwe pojawienie się pól elektromagnetycznych przekraczających dopuszczalne normy.

Obszar interwencji 4 i 5: Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno- ściekowa

Strategiczny cel w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych to ochrona zasobów wodnych, w tym podziemnych, celem zapewnienia ludności wody pitnej dobrej jakości, osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału wód oraz ochrona przed powodzią. W ramach realizacji zadań wynikających z ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, w latach 2019-2020 zrealizowano inwestycje związane z rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Gródek oraz modernizacją stacji uzdatniania wody oraz budowy studni na terenie ujęcia wody podziemnej w Gródku. W/w zadania zostały zrealizowane w 2019 r. i w 2020 r. przy dofinansowaniu ze środków zewnętrznych. W ramach naboru wniosków o udzielenie dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Gródek na dofinansowanie kosztów budowy przydomowej oczyszczalni ścieków w latach 2019-2020 na terenie gminy wybudowanych zostało 15 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Obszar interwencji 6 i 7: Zasoby geologiczne i gleby

Strategiczny cel w w/w zakresie, to ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb, powierzchni ziemi i surowców mineralnych.

Cele cząstkowe realizowane były na bieżąco poprzez: ochronę gleb o wysokiej przydatności przed przeznaczeniem na cele nierolnicze (na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy), propagowanie przywracania gruntów rolnych nieużytkowanych porośniętych samosiewem do rolniczego wykorzystania (na etapie wydawania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów) oraz wdrażanie i upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej przy współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego.

Obszar interwencji 8: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gródek od 1 lipca 2013 r. obejmuje nieruchomości zamieszkałe oraz od kwietnia 2020 r. nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, będące obiektami użyteczności publicznej stanowiącymi własność Gminy Gródek. Właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy (np. placówki handlowe, usługowe) zawierają umowę na odbiór odpadów komunalnych z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanym do rejestru działalności regulowanej prowadzonym przez Wójta Gminy Gródek. Na terenie zabudowy jednorodzinnej obowiązuje system workowo-pojemnikowy zbiórki odpadów komunalnych, natomiast na terenie zabudowy wielorodzinnej oraz na terenie nieruchomości niezamieszkałych będących obiektami użyteczności publicznej stanowiącymi własność Gminy Gródek obowiązuje system pojemnikowy (kontenerowy) zbiórki odpadów komunalnych.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 r. poz. 1579) wprowadziła szereg niezwykle istotnych zmian mających wpływ na gminny system gospodarki odpadami komunalnymi, a w szczególności:

- nakaz selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Obecnie wszyscy właściciele nieruchomości powinni segregować odpady w podziale na frakcje: papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale oraz bioodpady. Przepisy nie dopuszczają nie prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w zamian za podwyższoną opłatę za gospodarowanie odpadów komunalnych (tj. brak możliwości składania deklaracji o niesegregowaniu odpadów i wnoszenie z tego tytułu wyższej opłaty);
- naliczanie opłaty podwyższonej, zgodnie ze stawką określoną przez radę gminy w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej dla selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny;
- zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym;

- zwiększenie zakresu rodzajów odpadów przyjmowanych obligatoryjnie przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) o następujące odpady: odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, a od 01.01.2025 r. – odpadów tekstyliów i odzieży. W gminie Gródek ze względu na duże zainteresowanie mieszkańców odpady tekstyliów i odzieży, pochodzące z gospodarstw domowych, są przyjmowane w PSZOK już od 01.01.2020 r.;
- uniemożliwienie ryczałtowego rozliczania się Gminy z podmiotem odbierającym odpady komunalne. Obecnie podstawę ustalenia wynagrodzenia za odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości stanowi stawka za 1 tonę odebranych odpadów komunalnych;
- zwiększenie częstotliwości odbioru niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów. W okresie od kwietnia do października niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz bioodpady powinny być odbierane nie rzadziej niż raz w tygodniu z budynków wielolokalowych i nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Informacja o osiągniętych przez Gminę Gródek poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	
	2018 r.	2019 r.
Wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. Dz. U. 2016 poz. 2167)	30	40
Poziom uzyskany przez Gminę Gródek	46,23	50,42

	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]	
	2018 r.	2019 r.
Wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. Dz. U. 2016 poz. 2167)	50	60
Poziom uzyskany przez Gminę Gródek	100	100

	Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	
	2018 r.	2019 r.
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2017 r., Dz. U. 2017 poz. 2412)	40	40
Poziom uzyskany przez Gminę Gródek	33,66	28,27

Obszar interwencji 9: Zasoby przyrodnicze

Strategiczny cel obejmuje ochronę i wzbogacenie różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz doskonalenie systemu obszarów chronionych, a także ich wykorzystanie w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy.

Gmina Gródek na bieżąco realizuje zadania z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu, m. in. poprzez monitoring istniejących form ochrony przyrody przy współpracy z jednostkami pracującymi w sferze ochrony przyrody, prowadzone prace, postępowania administracyjne oraz działania edukacyjne.

Obszar interwencji 10: Zagrożenia poważnymi awariami

Instrumenty do sprawowania kontroli nad transportem odpadów niebezpiecznych i kontrolą zakładów prowadzących działalność stwarzającą potencjalne zagrożenie dla środowiska posiadają jednostki takie, jak: Starostwo Powiatowe w zakresie wydawanych pozwoleń i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Zadaniem gminy jest jak najlepsze przygotowanie się do możliwych zagrożeń poprzez zakup odpowiedniego sprzętu i środków oraz wpieranie służb ratunkowych takich, jak Ochotnicze Straże Pożarne. W tym celu w 2020 r. Gmina Gródek udzieliła dotacji na zakup samochód pożarniczego dla jednostki OSP w Gródku.

3. Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu

W okresie objętym Programem, przewidziano do realizacji szereg działań związanych bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska. Poniższa tabela przedstawia stopień realizacji 30 zadań inwestycyjnych gminy i 14 pozostałych działań (kwestii formalno-prawnych) w tym zakresie.

Tabela 12. Realizacja zadań własnych

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt [zł]	Źródła finansowania	Stopień lub sposób realizacji
Ochrona klimatu i jakości powietrza Zagrożenia hałasem	1. Nakładanie obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości
	2. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Gródek	Gmina Gródek	600 000,00	Środki własne, WFOŚiGW, RPO WP	W 2020 r. wykonana została aktualizacja dokumentacji. Wartość zadania Tabela 14 poz. 1
	3. Budowa instalacji kolektorów słonecznych i fotowoltaicznych w budynkach mieszkalnych w gminie Gródek	Gmina Gródek	2 028 150,10	Kapitał prywatnych inwestorów, RPO WP	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 2
	4. Budowa instalacji solarnych w budynkach gminy Gródek	Gmina Gródek	409 350,00	Środki własne, RPO WP	Zadania nie zrealizowano. W wykonanej w 2020 r. aktualizacji dokumentacji przebudowy budynku Urzędu Gminy Gródek została ujęta instalacja fotowoltaiczna.
	5. Modernizacja systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych w gminie Gródek	Gmina Gródek WFOŚiGW	650 000,00	Kapitał prywatnych inwestorów, WFOŚiGW lub RPO WP	Zadanie realizowane przez WFOŚiGW w ramach programu CZYSTE POWIETRZE
	6. Przebudowa: – budynku OSP i adaptacja na świetlicę w Nowosiólkach – świetlicy w Wiejkach	Gmina Gródek	288 000,00	Środki własne EFRR	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 3

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt [zł]	Źródła finansowania	Stopień lub sposób realizacji
	7. Modernizacja systemów ogrzewania budynków publicznych w gminie Gródek	Gmina Gródek	1 250 000,00	Środki własne, RPO WP	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 4 i poz. 6
	8. Modernizacja oświetlenia ulicznego	Gmina Gródek	680 000,00	Środki własne, RPO WP	W 2019 r. została wykonana dokumentacja techniczna rozbudowy oświetlenia ulicznego w m. Pieszczaniki i Załuki Wartość zadania Tabela 14 poz. 5
	9. Termomodernizacja budynku OSP w Gródku	Gmina Gródek	437 422,18	Środki własne, PW Interreg V-A Litwa - Polska	Zadania nie zrealizowano. Wniosek o dofinansowanie ze środków zewnętrznych nie uzyskał akceptacji.
	10. Sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem źródeł hałasu oraz wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
	11. Przebudowa drogi w Bobrownikach	Gmina Gródek	692 420,00	PW Polska – Białoruś - Ukraina, środki własne	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 7
	12. Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej nr 1282B Krynki – Kruszyniany – Łużany – Bobrowniki na odcinku granica państwa – Łużany – Bobrowniki	Powiat Białostocki, Gmina Gródek	4 055 980,00	PW Polska – Białoruś – Ukraina, środki własne, środki powiatu	Zadanie zrealizowane przez Powiat Białostocki przy dofinansowaniu z budżetu Gminy Gródek wysokości 842 500 zł.
	13. Przebudowa drogi w miejscowości Słuczanka	Powiat Białostocki, Gmina Gródek	480 000,00	PROW, Środki własne, Środki powiatu	Zadania nie zrealizowano
	14. Przebudowa drogi powiatowej do miejscowości Borki	Powiat Białostocki, Gmina Gródek	900 000,00	PRGiPiD	Zadania nie zrealizowano
	15. Przebudowa ul. Kwiatowej, Zaulek, Podleśnej i Spacerowej w m.	Gmina Gródek		Środki własne	Zadania nie zrealizowano

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt [zł]	Źródła finansowania	Stopień lub sposób realizacji
	Waliby – Stacja				
	16. Przebudowa ul. Pięknej w m. Waliby – Stacja	Gmina Gródek		Środki własne	Zadania nie zrealizowano
	17. Przebudowa ul. Cmentarnej, Ogrodowej, Wąskiej i Spółdzielczej w Gródku	Gmina Gródek	200 000,00	Środki własne	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 8
Pola elektromagnetyczne	18. Opracowanie i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
Gospodarowanie wodami	19. Szeroko zakrojone działania edukacyjne promujące potrzebę ochrony wód	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
Gospodarka wodno-ściekowa	20. Wystąpienie o ustalenie strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
	21. Budowa linii wodociągowej Downiewo – Królowy Most – Kołodno	Gmina Gródek	1 400 000,00	Środki własne, PROW	Zadania nie zrealizowano
	22. Budowa wodociągu w Straszewie i Bielewiczach	Gmina Gródek		Środki własne, PROW	W 2020 r. została opracowana koncepcja budowy wodociągu. Wartość zadania Tabela 14 poz. 14
	23. Rozbudowa sieci wodociągowej w Załukach	Gmina Gródek		Środki własne, PROW	Zadania w latach 2019-2020 nie realizowano. Opracowana została dokumentacja projektowa.
	24. Budowa sieci kanalizacji na ul. Agrestowej w Gródku	Gmina Gródek	310 000,00	Środki własne	Zadania w latach 2019-2020 nie realizowano. Opracowana została dokumentacja projektowa.
	25. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Gródek	112 000,00	Środki własne	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 16
	26. Rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody w Gródku	Gmina Gródek	2 610 481,45	Środki własne, PROW	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 17

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt [zł]	Źródła finansowania	Stopień lub sposób realizacji
	27. Budowa studni głębinowej wierconej SW-3 ujęcie wody	Gmina Gródek	292 789,36	Środki własne, PROW	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 18
Zasoby geologiczne	28. Ochrona zasobów geologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Gmina Gródek	-		Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
Gleby	29. Wprowadzenie obowiązku umieszczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów, na których zostały przekroczone standardy jakości gleb	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	30. Realizacja zapisów ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
	31. Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Gródek, właściciele nieruchomości	100 000,00	Środki własne	Zadanie w trakcie realizacji. Wartość zadania Tabela 14 poz. 22 i poz. 25
	32. Likwidacja „dzikich” składowisk odpadów	Gmina Gródek	10 000,00	Środki własne	Zadanie w trakcie realizacji.
	33. Wymiana pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	Gmina Gródek	5 000,00	Środki własne	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 23
	34. Wydruk ulotek dotyczących zasad selektywnej zbiórki odpadów, promocja w klasach I- III zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Gmina Gródek	6 000,00	Środki własne	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 24
Zasoby przyrodnicze	35. Aktualizacja/ opracowanie programu ochrony środowiska	Gmina Gródek	-	Środki własne	Program obowiązuje w latach 2018-2022

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt [zł]	Źródła finansowania	Stopień lub sposób realizacji
	36. Opracowanie raportów z programu ochrony środowiska	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska
	37. Realizacja zapisów ustawy o ochronie przyrody w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
	38. Lokalizacja krajobrazów priorytetowych	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
	39. Organizacja konkursów i olimpiad, prowadzenie akcji, kampanii informacyjnych, konkursy, wystawy, warsztaty, publikacje o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach zadań własnych
	40. Ekologiczne Święto Dzieci	Gmina Gródek, jednostki podległe	20 000,00	Środki własne, WFOŚiGW	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 26
	41. Akcje związane z edukacją ekologiczną	Gmina Gródek, jednostki podległe	1 000,00	Środki własne, WFOŚiGW	Zadanie zrealizowano. Wartość zadania Tabela 14 poz. 22 i poz. 25
	42. Budowa obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej przy zbiorniku rekreacyjnym w Zarzeczanach	Gmina Gródek	500 000,00	Środki własne	Zadania w latach 2019-2020 nie realizowano. Opracowana została dokumentacja projektowa.
Zagrożenia poważnymi awariami	43. Dopuszczanie jednostek OSP w niezbędny sprzęt	Gmina Gródek	-	Środki własne	Zadanie realizowane w sposób ciągły
	44. Zakup ciężkiego samochodu gaśniczo - ratowniczego	Gmina Gródek	1 230 000,00	Środki własne, PW Interreg V-A Litwa Polska	Zadanie zrealizowano. Przekazano z budżetu Gminy Gródek kwotę 260 000,00 zł

Z zaplanowanych do realizacji 30 zadań inwestycyjnych na lata 2019-2022 w latach 2019-2020 (pierwszym okresie raportowania) zrealizowanych i podjętych zostało 23 zadań, w tym: 15 zadań zostało wykonanych, dla 8 została wykonana dokumentacja techniczna i kosztorysowa. Jedynie w przypadku 7 inwestycji (Tabela 12 poz. 4, 9, 13, 14,

15, 16 i 21) nie podjęto działań. W dużej mierze realizacja zadań inwestycyjnych uzależniona jest od możliwości uzyskania środków zewnętrznych. Wszystkie pozostałe zadania nieinwestycyjne (działania formalno-prawne) były realizowane na bieżąco.

4. Analiza wskaźników monitorowania Programu

Dla prawidłowej oceny realizacji Programu przyjęto system mierników jego efektywności. Wskaźniki monitorowania Programu zaproponowano wzorując się na wskaźnikach określonych na poziomie wojewódzkim.

Tabela 13. Wskaźniki monitorowania Programu

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa /2015/2016/2017	Wartość docelowa 2022	Wartość osiągnięta w 2019/2020	Komentarz
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Moc instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii	MWh	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej	60 839	62 685	60 990,07	Wzrost o 151,07 MW, zjawisko korzystne
	Emisja poziomu gazów cieplarnianych (ekwiwalent CO ₂) z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej	3213,13	2570,50	3213,13	Wskaźnik utrzymany, bez zmian
	Liczba stref z przekroczeniami na terenie województwa	szt.	WIOŚ	1	0	1	Przekroczenia dotyczą pyłu zawieszonego PM 2,5 w Strefie Podlaskiej
	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych **	Mg/rok	GUS	243 613 (w 2016)	194 890,4	228 613*	Spadek o 15 000 Mg/rok, zjawisko korzystne
Zagrożenia hałasem	Odsetek ludności narażonych na ponadnormatywny poziom dźwięku L _{dwn}	%	WIOŚ: Ocena stanu klimatu akustycznego województwa podlaskiego na podstawie map akustycznych	2,142	1,6065	2,785 (powyżej 55 dB) 1,327 (powyżej 60 dB)	Wskaźnik dla powiatu białostockiego
	Udział dróg gminnych i powiatowych o nawierzchni gruntowej w ogólnej długości tych dróg	%	Opracowanie ekofizjograficzne	60,12	48,09	48,09	Wskaźnik utrzymany, bez zmian

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa /2015/2016/2017	Wartość docelowa 2022	Wartość osiągnięta w 2019/2020	Komentarz
Pole elektromagnetyczne	Liczba punktów, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	szt.	WIOŚ	0	0	0	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
Gospodarowanie wodami	Powierzchnia obiektów małej retencji wodnej	ha	Opracowanie ekofizjograficzne	140,464	140,464	140,464	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
	Tereny rolne i leśne wyłączone z produkcji rolnej i leśnej na potrzeby budowy zbiorników wodnych	ha	Raport z Programu Ochrony Środowiska	0	0	0	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
	Udział JCWP rzecznych o stanie dobrym (wody powierzchniowe)	%	Baza aPWŚK**	23,53	100	23,53	Wskaźnik utrzymany, bez zmian
	Udział JCWPd o stanie dobrym (wody powierzchniowe)	%	Baza aPWŚK**	100	100	100	Wskaźnik utrzymany, bez zmian
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	GUS	2642	2113	186,3	Spadek o 2 455,7 dam ³ , zjawisko korzystne
	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	GUS	56,7	68,08	57,84	Wzrost o 1,14 km, zjawisko korzystne
	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	dam ³	GUS	7	7	9	Wzrost o 2 dam ³ , zjawisko niekorzystne
	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	GUS	60,48	72,58	62,71	Wzrost o 2,23 %, zjawisko korzystne
	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	os	Baza aPWŚK**	3711	3711	3711	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
	Długość sieci kanalizacyjnej (ogólnospławnej i na ścieki gospodarcze)	km	GUS	26,93	32,28	27,07	Wzrost o 0,14 km, zjawisko korzystne
	Nieoczyszczone ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód lub do ziemi	hm ³	GUS	0	0	0	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
Zasoby geologiczne	Użytki kopalne	ha	PIG	42	42	42	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa /2015/2016/2017	Wartość docelowa 2022	Wartość osiągnięta w 2019/2020	Komentarz
Gleby	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem	ha	GUS	0	0	0	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem	ha	PIG	42	42	42	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	Sprawozdanie z analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	47,33	50	50,42	Wzrost o 3,09 %, zjawisko korzystne
	Łączna masa odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia	Mg	Sprawozdanie z analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	179,55	215,46	232,98	Wzrost o 53,43 Mg, zjawisko korzystne
	Tereny składowania odpadów, niezrekultywowane	ha	GUS	0	0	0	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
Zasoby przyrodnicze	Poziom lesistości	%	GUS	62,3	62,3	62,1	Spadek o 0,2%, zjawisko niekorzystne
	Powierzchnia lasów	ha	GUS	26781,58	26781,58	26 705,54	Spadek o 76,04 ha, zjawisko niekorzystne
	Powierzchnia obiektów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem	ha	GUS	27139,82	27139,82	27139,82	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
	Liczba pomników przyrody ogółem	szt.	GUS	22	22	22	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
	Liczba wdrażanych planów zadań ochronnych	szt.	RDOŚ - plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	2	2	2	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
	Powierzchnia gruntów zalesionych ha w danym roku	ha	GUS/Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości 2014	0	5	0	Wskaźnik utrzymany, bez zmian

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa /2015/2016/2017	Wartość docelowa 2022	Wartość osiągnięta w 2019/2020	Komentarz
	Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolnej i leśnej na cele komunikacyjne, osiedlowe, przemysłowe i inne	ha	GUS	0	0	0	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
Zagrożenia poważnymi awariami	Ilość przypadków wystąpienia poważnych awarii	Zdarzenie/szt.	WIOŚ	0	0	0	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne
	Ogólna liczba kontroli zakładów z wyjazdem w teren, na podstawie których stwierdzono naruszenia wymagań ochrony środowiska przeprowadzonych w województwie podlaskim	szt.	WIOŚ	0	0	0	Wskaźnik utrzymany, zjawisko korzystne

Realizowanie zadań z zakresu ochrony środowiska w gminie Gródek uwidocznione jest w pozytywnych trendach w wykazanych wskaźnikach monitorowania:

- zwiększyła się moc instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (inwestycje realizowane przez Gminę, zadania realizowane indywidualnie przez mieszkańców);
- zmniejszyła się emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych;

Należy dodać, że oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza, na terenie województwa podlaskiego (w tym także powiatu białostockiego i gminy Gródek), dokonuje corocznie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku. Badania prowadzone są w 6 stacjach pomiarowych: w Aglomeracji Białostockiej (2 stacje tła miejskiego i 1 stacja podmiejskiego), w strefie podlaskiej na terenie miasta Łomża, miasta Suwałki, Borsukówce na obszarze gminy Krynki oraz 1 stacja mobilna. Na podstawie przeprowadzonego monitoringu stwierdzono, że w strefie podlaskiej (w której położony jest powiat białostocki i gmina Gródek) zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu PM_{2,5} – obszarem przekroczeń było miasto Łomża oraz zaobserwowano przekroczenia jakości norm powietrza dotyczących poziomów celów długoterminowych ozonu - kryterium ochrona roślin. Należy dodać, że w regionie północno-wschodnim problem stężenia ozonu jest znacznie mniejszy niż w południowo - zachodniej części kraju (Informacja o stanie środowiska na obszarze województwa podlaskiego w 2016 roku, WIOŚ Białystok, 2017).

W dalszym ciągu następuje uprządkowanie gospodarki wodno – ściekowej – rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej gminy. Zauważalny spadek zużycia wody wiązać należy natomiast ze wzrostem świadomości ekologicznej oraz opłat, a co za tym idzie wdrożeniem systemów oszczędzania wody i obiegów zamkniętych oraz spadkiem liczby ludności gminy w ostatnich latach.

Pozytywnym trendem jest także zwiększenie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odpadów opakowaniowych oraz ilości wytworzonych ciągu roku odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia, w związku z objęciem gminy systemem selektywnej zbiórki odpadów od 1 lipca 2013 r.

Nieznaczne zmniejszenie lesistości gminy wiązać należy z wyłączeniem gruntów z produkcji leśnej na podstawie obowiązujących aktów prawa miejscowego i decyzji zezwalających na zmianę użytków leśnych na użytki rolne.

5. Podsumowanie efektów ekologicznych, ekonomicznych i społecznych uzyskanych w gminie w zakresie ochrony środowiska w latach 2019-2020

Efekty ekonomiczne, ekologiczne i społeczne uzyskane w Gminie Gródek w okresie objętym sprawozdaniem tj. **w latach 2019-2020** w zakresie:

- ochrony wód:

- w 2019 i 2020 r. w ramach projektu pn. „Budowa ujęcia wody, rozbudowy i przebudowy stacji uzdatniania wody oraz rozbudowy zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę i systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych w Gminie” dokonano rozbudowy i przebudowy stacji uzdatniania wody w Gródku i budowy studni głębinowej wierconej SW-3 ujęcie wody,
- w 2020 r. rozbudowano sieć wodociągową na ul. Jaśminowej w Gródku o 155,00 m,
- w ramach uruchomionego w 2018 r. naboru wniosków o udzielenie dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Gródek na dofinansowanie kosztów budowy przydomowej oczyszczalni ścieków na terenie gminy w latach 2019 – 2020 udzielono dotacji celowej 15 osobom fizycznym w formie częściowej refundacji poniesionych kosztów na budowę przydomowych mechaniczno – biologicznych

oczyszczalni ścieków (do 50% poniesionych kosztów, nie więcej niż 4 000,00 zł) i wypłacono łącznie 60 000,00 zł,

- w 2019 r. w ramach przebudowy świetlicy w Nowosiólkach i świetlicy w Wiejkach w ramach uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej wykonane zostały szczelne zbiorniki bezodpływowe na ścieki przy świetlicach, ponadto świetlica wiejska w Mieleszkach podłączona została do wodociągu gminnego, a przy świetlicy wykonany został zbiornik na ścieki,
- długość czynnej sieci wodociągowej 57,84 km – wzrost o 2,84 km w stosunku do roku 2013,
- liczba połączeń wodociągowych 1 353 sztuk – wzrost o 176 sztuk w stosunku do roku 2013,
- długość czynnej sieci kanalizacyjnej 27,07 km – wzrost o 1,97 km w stosunku do roku 2013,
- liczba połączeń kanalizacyjnych 700 sztuk – wzrost o 60 sztuk w stosunku do roku 2013,
- w 2019 i 2020 r. na zbiorniku rekreacyjno – retencyjnym w Zarzeczanach w obrębie utworzonego kąpieliska zgodnie z wymogami wynikającymi z nowelizacji ustawy Prawo wodne prowadzono badania wody na kąpielisku zgodnie z wyznaczonym harmonogramem pobierania próbek wody w zakresie występowania *Enterokoki* i *Escherichia coli* oraz dokonywano bieżącej oceny jakości wody pod kątem zakwitów sinic, rozmnażania się makroalg i obecności w wodzie zanieczyszczeń. Woda spełniła wymagania w odniesieniu do parametrów określonych w załączniku nr 1 w części A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255). Wydano łącznie 8 ocen bieżących stwierdzających przydatność wody do kąpieli,
- corocznie monitorowano parametry na zamkniętym składowisku odpadów komunalnych w Gródku tj. badano skład wód podziemnych, powierzchniowych i odciekowych, skład biogazu i przebieg osiadania powierzchni składowiska,
- w 2019 r. przeprowadzono jedno postępowanie dotyczące nieszczelnego szamba i w efekcie sprawę wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych, spełniający wymagania określone w przepisach odrębnych

przekazano Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego. W wyniku postępowania istniejący zbiornik został zlikwidowany i właściciel nieruchomości wyposażył nieruchomość w nowy, atestowany zbiornik na nieczystości ciekłe spełniający wymagania określone w przepisach odrębnych,

- w 2020 r. przeprowadzono dwa postępowania dotyczące wystąpienia możliwych nieprawidłowości w zakresie odpływu nieczystości z nieruchomości. W wyniku jednego postępowania ustalono, że przedmiotowa nieruchomość ze względu na zły stan techniczny nie nadaje się do zamieszkania. W rezultacie drugiego postępowania ustalono, iż nieruchomość podłączona jest do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,
- w 2020 r. przeprowadzono jedno postępowanie dotyczące nieszczelnego szamba i w efekcie sprawę wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych, spełniający wymagania określone w przepisach odrębnych przekazano Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego. W rezultacie postępowania na właściciela nieruchomości został nałożony obowiązek uszczelnienia i odpowietrzenia istniejącego zbiornika na nieczystości ciekłe;

- ochrony ziemi:

- w 2020 r. przy dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej usunięto 87,66 ton odpadów azbestowo - cementowych; z możliwości bezpłatnej utylizacji azbestu w ramach projektu pn. *„Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Gródek”* skorzystało 52 właścicieli posesji w Gminie Gródek,
- w 2019 r. przy dofinansowania z Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii Gmina Grodek wykonała zadanie pt. *„Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Gródek”*, w ramach którego wchodziło również opracowanie *„Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Gródek na lata 2019-2032”*,
- w 2019 r. prowadzono 3 postępowania związane z nielegalnym składowaniem odpadów na działkach w gminie Gródek.

W ramach postępowań, zgodnie z przepisami ustawy o odpadach, usunięto:

- odpady zalegające na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów pod nr ewid. gruntów 258, obręb Chomontowce, gmina Gródek,
- odpady zalegające na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów pod nr ewid. gruntów 1185, obręb Gródek, gmina Gródek,
- odpady zalegające na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów pod nr ewid. gruntów 1949/2, obręb Gródek, gmina Gródek,
- w 2020 r. prowadzono 5 postępowań związanych z nielegalnym składowaniem odpadów na działkach w gminie Gródek.

W ramach 4 prowadzonych postępowań, zgodnie z przepisami ustawy o odpadach, usunięto:

- odpady zalegające na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów pod nr ewid. gruntów 373, obręb Mieleszki, gmina Gródek,
- odpady zalegające na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów pod nr ewid. gruntów 147/7, obręb Wiejki, gmina Gródek,
- odpady zalegające na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów pod nr ewid. gruntów 239, obręb Zubki, gmina Gródek,
- odpady zalegające na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów pod nr ewid. gruntów 1955, obręb Gródek, gmina Gródek,

Jedno postępowanie dotyczące zalegania odpadów na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów pod nr ewid. gruntów 1503/7, obręb Zubry, gmina Gródek nie zostało zakończone z uwagi na skomplikowany charakter sprawy.

- kontrolowano obszary chronione i stosowano doraźne środki utrzymujące je we właściwym stanie (np. poprzez uprzątnięcie poboczy dróg, ustawienie i serwisowanie kabin sanitarnych w miejscach narażonych na niekontrolowane odprowadzenie nieczystości płynnych do ziemi, przekazywanie do utylizacji zwłok zwierząt w celu eliminacji skażenia gleby i wód produktami rozkładu),
- Gmina Gródek w czerwcu 2019 r. na podstawie raportu Instytutu Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach (IUNG) została objęta suszą rolniczą. Do Urzędu Gminy Gródek wpłynęło 196 wniosków o oszacowanie szkód, o łącznej powierzchni strat 5 764,4 ha. Członkowie Komisji powołani przez Wojewodę Podlaskiego podczas lustracji terenowych dokonali oceny strat szkód, ustalili ich zakres i średnią wartość produkcji oraz procent szkody i wartość obniżenia przychodu na podstawie raportów IUNG. Szacunkowa wartość strat

ustalona na podstawie protokołów z wszystkich gospodarstw została ustalona na kwotę 10 067 693,92 zł;

- ochrony powietrza i ochrony środowiska akustycznego:

- na przełomie 2018 i 2019 r. w ramach projektu „Energia odnawialna – kolektory słoneczne i instalacje fotowoltaiczne w Gminie Gródek” zrealizowano zadanie polegające na budowie systemów solarnych – kolektorów słonecznych (74 szt.) oraz paneli fotowoltaicznych (40 szt.), w tym systemów hybrydowych (16 szt.) w gospodarstwach domowych przy wykorzystaniu środków zewnętrznych RPOWP,
- na przełomie 2020 i 2021 r. w ramach projektu pn. Zasilanie budynków jednostek samorządu terytorialnego w ciepło pochodzącego z OZE, zastąpiono źródło ciepła zasilane węglem (kotłownia gminna) trzema kotłami na biomasę do ogrzewania budynku Przedszkola Samorządowego w Gródku i budynku Szkoły Podstawowej w Gródku. Ponadto, Gmina udzieliła dotacji Komunalnemu Zakładowi Budżetowemu w Gródku na budowę kotłowni w budynku KZB i Ośrodka Zdrowia w Gródku,
- w 2019 r. w ramach przebudowy świetlicy w Nowosiólkach i świetlicy w Wiejkach dokonano termomodernizacji oraz wymiany stolarki okiennej i drzwiowej budynków świetlic (świetlica w Nowosiólkach: 127 m² poddanych termomodernizacji, 19,92 m² wymienionej stolarki okiennej i drzwiowej, świetlica w Wiejkach: 188,60 m² poddanych termomodernizacji, 41,17 m² wymienionej stolarki okiennej i drzwiowej,
- w 2019 r. przebudowano drogę 105067B w Bobrownikach (466 m), ul. Cmentarną w Gródku (130 m), natomiast w 2020 r. przebudowana została ul. Wąska (104 m), ul. Spółdzielcza (103,90 m), ul. Ogrodowa w Gródku (102,70 m) i ul. Kolejowa w Waliłach - Stacji (949,34 m), wzdłuż której została wybudowana ścieżka rowerowa. Wszystkie te działania przyczyniły się do poprawy stanu środowiska poprzez obniżenie poziomu hałasu oraz zmniejszenie ilości wprowadzanych zanieczyszczeń gazowych do atmosfery;

- ochrony przyrody

- w 2020 r. poddano zabiegom pielęgnacyjnym 6 drzew stanowiących pomniki przyrody na terenie Gminy Gródek (2 lipy drobnolistne z alei drzew w Królowym Moście oraz 3 lipy i 1 klon rosnące w Podozieranach przy budynku dawnej szkoły),
- w 2020 r. posadzono drzewa i krzewy w parku w Gródku (5 szt. świerka i 8 sztuk berbersy) w ramach uzupełnienia istniejącej zieleni,
- w 2020 r. posadzono drzewa (7 szt. świerka) przy świetlicach w Nowosiólkach i Wiejkach w ramach nasadzeń zastępczych,
- w 2020 r. w ramach akcji #sadziMY posadzono 30 szt. sadzonek dębu przekazanych przez Nadleśnictwo Waliły przy ul. Chodkiewiczów w Gródku i na terenach wokół targowiska w Gródku i zalewu w Zarzeczanach,
- utrzymywano w dobrym stanie istniejącą już zielenią, poprzez przycinanie martwych konarów, ciecica sanitarne, karczowanie, grabienie liści czy koszenie trawy;

- edukacji ekologicznej

- w 2019 r. Urząd Gminy Gródek przeprowadził XX edycję konkursów „Estetyczna Posesja - Ogródki” oraz „Estetyczna Wieś Gminy Gródek”, propagujących estetykę, porządek i właściwe utrzymanie zieleni,
- w 2019 r. podczas organizacji Dnia Dziecka nad zalewem w Zarzeczanach Urząd Gminy Gródek przeprowadził edukacyjny projekt pn. Ekologiczne Święto Dzieci, w ramach którego dzieci podczas mini – olimpiady przyrodniczo – ekologicznej zapoznały się z chronionymi gatunkami zwierząt i roślin, zasadami segregacji odpadów, ekologicznym stylem życia,
- w 2019 i 2020 r. odbyły się Akcje „Sprzątanie Świata” połączone z konkursami ekologicznymi i promującymi zdrowy tryb życia, skierowanymi do młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Gródku
 - w dniu 20 września 2019 r. odbyła się 26 edycja Sprzątania Świata pod hasłem „Nie śmieciemy - sprzątamy - zmieniamy!” i miała na celu zachęcić do podejmowania działań, dzięki którym nie będą tworzyć się niepotrzebne odpady oraz do zmiany naszych indywidualnych nawyków,
 - w dniu 18 września 2020 r. na terenie Gminy Gródek przeprowadzona została akcja „Sprzątanie Świata 2020”, zorganizowana przez Urząd Gminy

Gródek przy współpracy z Nadleśnictwem Waliły i Szkołą Podstawową w Gródku. Celem akcji było promowanie ekologicznego stylu życia, edukacja w zakresie odpadów oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się negatywny wpływ człowieka na środowisko. 27 edycja Sprzątania Świata odbyła się pod hasłem „Plastik? Rezygnuję. Redukuję. Segreguję”,

- w 2020 r. w ramach kampanii edukacyjnej przeprowadzonej przez Gminę Gródek na temat segregacji odpadów oraz szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych i porzucania odpadów w miejscach do tego niedozwolonych przeprowadzono cykl spotkań w poszczególnych sołectwach Gminy Gródek, podczas których omówiono zagadnienia związane z system gospodarki odpadami komunalnymi, przekazano ulotki informacyjne na temat segregacji odpadów oraz udostępniono materiały informacyjno - edukacyjne w lokalnej prasie i w na stronie www.grodek.pl,
- w ramach nawiązanej przez Gminę Gródek współpracy z Centrum Energii Odnawialnej w maju 2020 r. na stronie www.grodek.pl w zakładce Komunikaty umieszone zostało zaproszenie mieszkańców i przedsiębiorców na bezpłatne doradztwo eksperckie w temacie instalacji odnawialnych źródeł energii w 2020 r. W Urzędzie Gminy Gródek wyłożone zostały ulotki informacyjno-edukacyjne pt. „Jak zbudować energooszczędny dom z odnawialnym źródłem energii”,
- w ramach nawiązanej przez Gminę Gródek współpracy z Centrum Energii Odnawialnej w grudniu 2020 r. na stronie www.grodek.pl w zakładce Komunikaty umieszone zostało zaproszenie mieszkańców i przedsiębiorców do udziału w nieodpłatnym webinarium „Fotowoltaika – opłacalność inwestycji, zasady i bezpieczeństwo eksploatacji”,
- w grudniu 2020 r. na stronie www.grodek.pl w zakładce Aktualności zamieszone zostały materiały edukacyjne pn. „Plastik nie do pieca - piec nie do plastiku” w ramach kampanii edukacyjno-społecznej Fundacji Plastics Europe Polska. Plakaty promujące akcję zostały umieszczone w poszczególnych sołectwach Gminy Gródek.

6. Wydatki i źródła finansowania zaplanowanych przedsięwzięć w okresie 2019-2020

Zadania z zakresu ochrony środowiska w latach 2019-2020 były finansowane z następujących źródeł:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego,
- Program Współpracy Transgranicznej Polska –Białoruś - Ukraina 2014-2020,
- Fundusz Dróg Samorządowych,
- Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- budżet gminy.

Rzeczywiste koszty realizacji Programu w okresie 2019 – 2020, wyniosły 10 730 947,31 zł, z czego dofinansowanie ze środków zewnętrznych wyniosło 5 496 227,58 zł (około 51,22%) .

Tabela 14. Wydatki i źródła finansowania zaplanowanych i zrealizowanych przedsięwzięć w okresie 2019-2020

Obszar interwencji	Zadanie	Realizacja w latach	Źródło dofinansowania	Wartość dofinansowania (zł)	Środki własne (zł)	Całkowita wartość zadania (zł)
Ochrona klimatu i jakości powietrza Zagrożenia hałasem	1. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Gródek - aktualizacja dokumentacji	2020	Środki własne	-	115 005,00	115 005,00
	2. Budowa instalacji kolektorów słonecznych i fotowoltaicznych w budynkach mieszkalnych w gminie Gródek	2018- 2019	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, środki własne	1 261 720,04	580 911,95 (w tym wkład własny mieszkańców)	1 842 631,99
	3. Przebudowa: – budynku OSP i adaptacja na świetlicę w Nowosiólkach – świetlicy w Wiejkach	2019	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, środki własne	579 610,96	246 916,68	826 527,64
	4. Modernizacja systemów ogrzewania budynków publicznych w gminie Gródek – wymiana nieefektywnego kotła na nowe wykorzystujące odnawialne źródła energii	2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, środki własne	839 915,60 (UE) 289 714,89 (RFIL)	159 600,76	1 289 231,25

Obszar interwencji	Zadanie	Realizacja w latach	Źródło dofinansowania	Wartość dofinansowania (zł)	Środki własne (zł)	Całkowita wartość zadania (zł)
	5. Modernizacja oświetlenia ulicznego - dokumentacja techniczna rozbudowy oświetlenia ulicznego w m. Pieszczaniki i Załuki	2019	Środki własne	-	7 000,00	7 000,00
	6. Sfinansowanie wykonania kotłowni w budynku KZB w Gródku i budowy kotłowni w budynku Ośrodka Zdrowia w Gródku - dotacja dla KZB w Gródku	2020	Środki własne	-	76 936,50	76 936,50
	7. Przebudowa drogi w Bobrownikach	2019	Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś - Ukraina 2014-2020, środki własne	609 217,09	325 773,09	934 990,18
	8. Przebudowa ul. Cmentarnej, Ogrodowej, Wąskiej i Spółdzielczej w Gródku	2019 (ul. Cmentarna) 2020 (ul. Wąska, Spółdzielcza i Ogrodowa)	Środki własne Fundusz Dróg Samorządowych	162 079 (ul. Wąska, Spółdzielcza i Ogrodowa)	123 000,00 (Cmentarna) 191 954,44 (ul. Wąska, Spółdzielcza i Ogrodowa)	123 000,00 (Cmentarna) 354 033,44 (ul. Wąska, Spółdzielcza i Ogrodowa)
	9. Przebudowa ul. Kolejowej w Waliłach-Stacji	2020	Środki własne Fundusz Dróg Samorządowych	236 732	1 484 782,37	1 721 514,37

Obszar interwencji	Zadanie	Realizacja w latach	Źródło dofinansowania	Wartość dofinansowania (zł)	Środki własne (zł)	Całkowita wartość zadania (zł)
Gospodarowanie wodami	10. Badanie wody przeznaczonej do kąpielii na kąpielisku w Zarzeczanych	2019-2020	Środki własne	-	1 476,00	1 476,00
	11. Badanie wskaźników na zamkniętym składowisku odpadów w Gródku	2019-2020	Środki własne	-	12 865,80	12 865,80
	12. Ustawienie i serwisowanie kabin sanitarnych, przekazywanie do utylizacji zwłok zwierząt	2019-2020	Środki własne	-	53 631,72	53 631,72
	13. Udrożnienie rowu melioracyjnego N doprowadzającego wodę do zbiornika rekreacyjno - retencyjnego w Zarzeczanych, na odcinku zbiornik w Zarzeczanych - Gleniówka (ciek J), o długości 2,5 km	2019	Środki własne	-	10 000,00	10 000,00
Gospodarka wodno-ściekowa	14. Budowa wodociągu w Straszewie i Bielewiczach - koncepcja budowy wodociągu	2020	Środki własne	-	9 102,00	9 102,00
	15. Budowa przyłącza wodociągowego i zbiornika bezodpływowego na ścieki przy budynku świetlicy wiejskiej w Mieleszkach	2019	Środki własne	-	20 000,00	20 000,00
	16. Budowa przydomowych	2019-2020	Środki własne	98 070,00 (wkład własny)	60 000,00	158 070,00

Obszar interwencji	Zadanie	Realizacja w latach	Źródło dofinansowania	Wartość dofinansowania (zł)	Środki własne (zł)	Całkowita wartość zadania (zł)
	oczyszczalni ścieków		Wkład własny mieszkańców	mieszkańców		
	17. Rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody w Gródku	2019	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	1 288 119,00	1 201 881,00	2 490 000,00
	18. Budowa studni głębinowej wierconej SW-3 ujęcie wody	2020	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	206 926	193 074,00	400 000,00
	19. Rozbudowa wodociągu na ul. Jaśminowej w Gródku	2019	Środki własne	-	63 258,90	63 258,90
	20. Budowa wodociągu Gródek-Kolonia – Gródek (opracowanie części dokumentacji projektowej)	2020	Środki własne	-	10 000,00	10 000,00
Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	21. Zorganizowana zbiórka odpadów komunalnych oraz utrzymanie czystości i porządku gruntów gminnych (praca sprzętu, unieszkodliwianie odpadów, zakup worków)	2019-2020	Środki własne	-	143 850,59	143 850,59
	22. Usuwanie wyrobów zawierających azbest	2020	Środki własne, WFOŚiGW w Białymstoku, NFOŚiGW	6 093,00	25 149,02	31 242,02

Obszar interwencji	Zadanie	Realizacja w latach	Źródło dofinansowania	Wartość dofinansowania (zł)	Środki własne (zł)	Całkowita wartość zadania (zł)
	23. Doposażenie w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów	2019-2020	Środki własne	-	3 720,75	3 720,75
	24. Wydruk ulotek dotyczących zasad selektywnej zbiórki odpadów	2020	Środki własne	-	584,25	584,25
	25. Opracowanie Programu usuwania azbestu oraz aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest dla Gminy Gródek	2019	Środki własne, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii	16 100,00	4 900,00	21 000,00
Zasoby przyrodnicze	26. Akcje związane z edukacją ekologiczną - Ekologiczne Święto Dzieci - Akcje Sprzątania Świata	2019 2020	Środki własne	-	6 474,91	6 474,91
	27. Pielęgnacja pomników przyrody	2020	Środki własne	-	4 800,00	4 800,00
Razem:				5 496 227,58 (dofinansowanie) 98 070,00 (wkład własny mieszkańców)	5 136 649,73	10 730 947,31

Ponadto Gmina Gródek udzieliła dotacje z budżetu Gminy Gródek dla:

- Powiatu Białostockiego w wysokości 422 500,00 zł w 2019 r. i 420 000,00 zł w 2020 r. na przebudowę z rozbudową drogi powiatowej nr 1282B Krynki – Kruszyniany – Łużany – Bobrowniki na odcinku granica państwa – Łużany – Bobrowniki;
- dla OSP Załuki w wysokości 1 700,00 zł w 2020 r. na dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu i wyposażenia;
- dla OSP w Gródku w wysokości 260 000,00 zł (w tym 40 000,00 zł z UMWP) na dofinansowanie zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego.

7. Podsumowanie

W latach 2019-2020 podjęto szereg działań mających na celu poprawę stanu środowiska, tj. w zakresie ochrony: wód (rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody w Gródku i budowa studni głębinowej wierconej, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i bezodpływowych zbiorników na ścieki), ziemi (utyliczacja azbestu, usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania), powietrza i środowiska akustycznego (wymiana nieefektywnego źródła ciepła na nowe zasilane biomasą, budowa systemów solarnych w gospodarstwach domowych, przebudowa dróg, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,) oraz ochrony przyrody (pielęgnacja pomników przyrody, nasadzenia drzew).

Zgodnie z harmonogramem realizacji Programu całkowicie zrealizowano 15 z 30 inwestycji planowanych na okres 2019-2022 na terenie Gminy Gródek, a dla 8 inwestycji wykonano dokumentację techniczną i kosztorysową niezbędną przy aplikowaniu o pozyskanie środków zewnętrznych. Dla 7 inwestycji ujętych w Programie nie podjęto działań. W dużej mierze realizacja zadań inwestycyjnych uzależniona jest od możliwości uzyskania środków zewnętrznych. Natomiast zostały wykonane inne zadania z zakresu ochrony środowiska: przebudowa ulicy Kolejowej w Waliłach - Stacji, rozbudowa wodociągu na ul. Jaśminowej w Gródku, opracowanie dokumentacji projektowej na budowę wodociągu Gródek –Gródek-Kolonia.

Realizowanie zadań z zakresu ochrony środowiska w gminie Gródek uwidocznione zostało w pozytywnych trendach w wykazanych wskaźnikach monitorowania.

Podsumowując działania w zakresie ochrony środowiska stwierdzić należy, że traktowane są one z należąca uwagą, a proces ich wdrażania pozwolił na sukcesywne realizowanie założeń Programu oraz Polityki ekologicznej państwa. Jednocześnie analiza stopnia realizacji Programu pozwoliła na ukierunkowanie działań z zakresu ochrony środowiska na lata 2021 – 2022.